

SMS

**Προεκλογικά
ζητήματα «εθνικά»**

Ανακοινώνοντας ειλογές, ο Κ. Καραμανλής ζήτησε «νωπή εντολή» για να εφαρμοστεί όσα είχε προτείνει και δεν εφάρμοσε από το 2003. Και για να αποσπασίσει την πάταγοδη κυβερνητική αποτυχία, ονόμασε όλα τα ζητήματα, έως και τη φοροδιαφυγή, «εθνικά».

Ανάμεσα στα πολλά εθνικά ζητήματα υπάρχει το εξής σημαντικό: η πολιτική της Ν.Δ. αμαύρωσε την ευρωπαϊκή και διεθνή εικόνα της χώρας σε πολλά πεδία.

Ανάμεσα στα θεμελιώδη ζητούμενα για την εικόνα μιας δημοκρατικής κοινωνίας είναι η λειτουργία των θεσμών που καταπολεμούν τη μισαλλοδοξία και το ρατσισμό. Πρόσφατο έγγραφο «Οδηγών» προς την ελληνική κυβέρνηση της Επιτροπής για την Εξάλειψη των Ρατσιστικών Διακρίσεων του

Γράφει η Άννα Φραγκουδάκη

ΟΗΕ δίνει αρνητική εικόνα της χώρας.

Θίγει (μεταξύ άλλων, όπως οι πρόσφυγες, οι Ρομά κ.ά.) ένα θέμα που έχει ελάχιστα απασχολήσει όλες τις έως τώρα κυβερνήσεις και το Κοινοβούλιο: την καταπολέμηση του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας.

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ελληνική κυβέρνηση «υστερεί» στη λήψη μέτρων κατά των «ρατσιστικών διακρίσεων» και στην «ποινική δίωξη και τιμωρία» εγκληματίων με ρατσιστικά κίνητρα και προτείνει μέτρα «αποτελεσματικά». Επίσης την «ποινική δίωξη οργανώσεων και ΜΜΕ» που διαδίδουν «ρατσιστικά στερεότυπα και σχόλια μίσους» εναντίον ομάδων πολιτών με διαφορετικά πολιτισμικά, θρησκευτικά κ.ά. χαρακτηριστικά, και την «απαγόρευση νεοαζιζτικών ομάδων».

Η εικόνα της χώρας απλώς καθρεφτίζεται στους διεθνείς οργανισμούς. Για την κοινωνία όμως η εφαρμογή των νόμων απέναντι σε μειοψηφίες, που καλλιεργούν μίσος ενάντια στους «διαφορετικούς» πολίτες και προτρέπουν στο έγκλημα, είναι ζωτικής σημασίας.

Ο μεγάλος κίνδυνος από τις αποτρόπαιες αυτές πεποιθήσεις καθόλου δεν αφορά μόνο τα θύματα του ρατσισμού. Σε μια κοινωνία που ανέχεται τέτοιες ομάδες και διαθέτει ΜΜΕ που διαδίδουν τέτοιες ιδέες, όπως έχει τραγικά δείξει ακριβώς ο ναζισμός, είναι μικρή η απόσταση από τη μια «διαφορά» στις άλλες.

Εξορτάται από συγκυρίες και μπορεί εύκολα το μίσος και το έγκλημα να επεκταθούν σε άλλες «διαφορές», δηλαδή άλλες ομάδες πολιτών. Είναι γιγάντια η νάρκη του ρατσισμού. Στην κοινωνία που κοιμάται πάνω σε αυτή τη νάρκη απολύτως κανένα δεν είναι ασφαλής.

Ο Τομ Ρομπ Σμιθ φωτίζει τις στρεβλώσεις του ολοκληρωτισμού
Το έγκλημα ως ταμπού

ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΠΟΣΟ ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΗ ΗΧΕΙ Η ΤΑΥΤΙΣΗ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΦΑΣΙΣΜΟΥ – ΜΙΑ ΤΑΥΤΙΣΗ ΑΝΑΜΦΙΒΟΛΑ ΑΔΙΚΗ (ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΣΤΗΡΙΚΗ) ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΙΚΑ ΕΚ ΔΙΑΜΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΘΕΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ, ΑΛΛΑ (ΦΕΥ) ΣΚΑΝΔΑΛΩΔΩΣ ΒΑΣΙΜΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΤΕΡΜΑ. Ο 30ΧΡΟΝΟΣ ΑΓΓΛΟ-ΣΟΥΗΔΟΣ ΤΟΜ ΡΟΜΠ ΣΜΙΘ ΚΑΝΕΙ ΕΝΑ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΝΤΕΜΠΟΥΤΟ ΚΑΙ ΜΑΣ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΙΣΘΗΜΟΝΗΜΕΝΕΣ – ΣΚΟΠΙΜΑ Ή ΑΘΕΛΗΝΤΑ – ΠΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

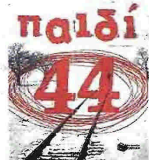
Γράφει ο Πέτρος Τατσόπουλος

«**Ε**τσι δεν αρχίζει. Έχεις κάτι στο οποίο πιστεύεις, έναν σκοπό για τον οποίο αξίζει να πεθάνεις. Δεν αρνεί να γίνει ένας σκοπός για τον οποίο αξίζει να σκοτώσεις. Σύντομα γίνεται ένας σκοπός για τον οποίο αξίζει να σκοτώσεις αθώους». Ο

Τομ Ρομπ Σμιθ βάζει αυτά τα λόγια στο στόμα του Λέο Ντεμίντοφ, πρώην «σκληρού» και νυν «μεταμελημένου» ανώτερου αξιωματικού της διαβόητης Τσεκά – όπως έπειτα από πολλές μετονομασίες και ευφημισμούς καθιερώθηκε να αποκαλείται η τρομερή μυστική αστυνομία του σοβιετικού καθεστώτος. Με τρεις διανοητικές δρασκελιές ο Λέο αποκαλύπτει την τραγωδία και την παρεπόμενη θηριωδία του κρατικού κομμουνισμού: από τον επαναστατικό ρομαντισμό στον παρανοϊκό ολοκληρωτισμό. Κοινός κατήφορος όλων σχεδόν των επαναστάσεων – αλλά αυτή είναι μια άλλη θεραπεία κουβέντα...

Κάθε δικτατορία – μηδέ εξαφρουμένης της δικής μας επτάχρονης μασκαράδας – επιχειρεί, τόσο στα μάτια των ξένων όσο και στα μάτια των υπηκόων της, να ζυγοσταθμίσει το εμφανές έλλειμμα ελευθερίας με την πάταξη της εγκληματικότητας – εξ ου και η ελαφρώς ανισόροπη νοσταλγική επισήμανση: «Ας παπαδόπουλος που τους χρειάζεται!». Η Σοβιετική Ένωση, κυρίως επί

ΤΟΜ ΡΟΜΠ ΣΜΙΘ

Tom Rob Smith
ΠΑΙΔΙ 44
ΜΤΦ. ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΚΔ. ΠΑΤΑΚΗΣ 2009, ΣΕΛ. 508, ΤΙΜΗ: 20,50 ΕΥΡΩ

Στάλιν μα και κάμποσα χρόνια κατόπι, τόλμησε να καυχηθεί κάτι απείρωσ εξωφρενικότερο: ότι εξάλειψε το κοινό έγκλημα. Όσο τρελό κι αν ακούγεται, δεν ήταν παρά η απόληξη μιας σειράς ορθολογικών ακροβατισμών. Αν η εγκληματικότητα χαρακτηρίζει τον καπιταλισμό, δεν μπορεί να υφίσταται σε μια σοσιαλιστική κοινωνία, έστω και «μεταβατική». Αν μολταύτα υφίσταται, δεν μπορεί να ασκείται από υγιή μέλη αυτής της κοινωνίας, αλλά μόνο από εξαμβλώματα: διανοητικά καθυστερημένους, ομοφυλόφιλους, αλκοολικούς κ.λπ. Αν διαπιστωθεί – κόντρα σε όλες τις πιθανότητες – ότι δεν ασκείται από εξαμβλώματα, θα ασκείται από τους εχθρούς

Ο Αγγλο-σουηδός Τομ Ρομπ Σμιθ ήταν μόλις 10 χρονών όταν κατέρρευσε η ΕΣΣΔ, αλλά καταφέρνει στο πρώτο του μυθιστόρημα να κάνει ένα οξυδερκές πορτρέτο της σοβιετικής υποκρισίας

«**ΝΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΑΙ ΑΛΛΑ ΝΑ ΕΛΕΓΧΕΙΣ**», ΕΙΧΕ ΠΕΙ Ο ΣΤΑΛΙΝ

Έχουμε άραγε εδώ ένα ιδιόρρυθμο θρήβερ γαρνιρισμένο με στοιχεία και σχόλια γύρω από τη φύση ενός ολοκληρωτικού κοινωνικού συστήματος; Και μόνο αυτό να είχαμε, δεν θα ήταν λίγο – αν συνυπολογίσουμε ότι δεν είναι παρά το πρωτόλειο ενός ασυνήθιστα ώριμου νεαρού συγγραφέα. Στην πραγματικότητα όμως έχουμε πολλά περισσότερα. Ο Τομ Ρομπ Σμιθ κεντάει με τις σχέσεις πρώων που τους φυλάκίζουν, τους εξορίζουν, τους βασανίζουν (με χρήση ψυχοφαρμάκων) και τους εκτελούν για ψύλλου πύλλου, πρώων που τους επισείουν διαρκώς τον μπαμπούλα νεφελωδών και ηθελημέδων αόριστων κατηγοριών με μυστηρώδη ακρωνύμια – ΑΖΑ (Αντισοβιετική Αγκιτάσις), ΑΕΣ (Αντεπαναστατική Δράση), ΥΚΑ (Υποψία Κατασκοπείας), ΕΣΥΚ (Επαφές που γεννούν Υποψίες Κατασκοπείας), ΑΕΣ (Αντεπαναστατική Σκέψη), ΚΕΣ (Κοινωνικά Επικίνδυνο Στοιχείο), ΚΒΣ (Κοινωνικά Βλαβερό Στοιχείο) –, πρώων παγιδευμένων σε ένα κρεβατάκι οικοδομημένο πάνω στην καχυποψία – «να εμπιστευέσαι αλλά να ελέγχεις», είχε πει ο Στάλιν και σύντομα ερμηνεύθηκε ως «ελέγχουμε αυτούς που εμπιστευόμαστε» –, πρώων εξαναγκασμένων, αν θέλουν να διατηρήσουν την ανθρωπιά τους, να «εμφυέρον» πάλι εξ αρχής τον αλτρουισμό και τη συντροφικότητα.

του σοσιαλισμού: δολοφθορείς, κατασκόπους και δεν συμμαζεύεται. Σε μια κοινωνία όπου η γυναίκα του Καίσαρα δεν χρειάζεται να είναι ηθική αλλά μονάχα να φαίνεται, «η κατ' επίφαση αποτελεσματικότητα ήταν μακράν πιο σημαντική από την αλήθεια».

Η κατρακύλα

Έπειτα από ένα σύντομο προλούδιο κατά τη δεκαετία του 1930, τα χρόνια του Μεγάλου Λιμού που επέφερε η коллекτιβοποίηση, όταν είχαν σημειωθεί περιστασιακά κανιβαλισμοί στη σοβιετική ενδοκώρα, η πλοκή του βιβλίου μεταφέρεται στα 1953, έναν μήνα πριν και λίγους μήνες έπειτα από τον θάνατο (δολοφονία) του Στάλιν. Ο Λέο Ντεμίντοφ, ήρωας του Μεγάλου Πατριωτικού Πολέμου και «χρυσό αγόρι» της Τσεκά, πέφτει σε δυσμένεια όταν αρνείται να «προδώσει» τη γυναίκα του Ραΐσα που φέρεται ως ύποπτη για κατασκοπεία (ο Λέο είναι σε θέ-

ση να γνωρίζει ότι η κατηγορία είναι καλυμμένη). Ο Λέο καταρκυλάει τερραρικά και στέλνεται εξορία στα Ουράλια. Εκεί θα βρεθεί πίσω από τα ίχνη ενός κατά συρροήν δολοφόνου παιδιών, με το προανάκρουσμα της δράσης του οποίου ήταν εξοικειωμένος ήδη από τη Μόσχα. Σύμφωνα με τη σοβιετική λογική και τις λαϊκές δοξασίες, αυτός ο ψυχοπαθής είναι η θηρία – «μισό ζώο, μισό άνθρωπος» – ή Γερμανός σαμποτέρ, απομεινάρτων ναζι κατακτιτών. Ο Λέο έχει τη δική του άποψη, αλλά ο δρόμος για να την επιβάλει είναι στρωμένος με πτώματα. Σε μια χώρα όπου οι αντικαθεστωτικοί μπορεί να είναι «φυτεμένοι» καταδότες, οι προδότες πατριώτες ή τούμπανι και ισχύει καθολικά το «τεκμήριο της ενοχής», μια μάλλον απλή ποινική υπόθεση μετατρέπεται σε κύβου του Ρούμικ με ανυπολόγιστες παρενέργειες. Όποιος προλάβει να τον λύσει, εκείνος και θα επιβιώσει.

Ο Στάλιν – εδώ με τη γυναίκα του – ήταν καχύποπος ακόμα και με τους εμπιστούς του

